ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο τμήμα)

της 19ης Σεπτεμβρίου 2013*

«Δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις — Κανονισμός (ΕΚ) 1346/2000 — Διαδικασίες αφερεγγυότητας — Άρθρο 24, παράγραφος 1 — Εκπλήρωση παροχής "προς όφελος οφειλέτη υποκείμενου σε διαδικασία αφερεγγυότητας" — Πληρωμή προς πιστωτή του εν λόγω οφειλέτη»

Στην υπόθεση C-251/12,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής απόφασης δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το tribunal de commerce de Bruxelles (Βέλγιο) με απόφαση της 14ης Μαΐου 2012, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 22 Μαΐου 2012, στο πλαίσιο της δίκης

Christian Van Buggenhout και Ilse Van de Mierop, υπό την ιδιότητα των συνδίκων πτώχευσης της Grontimmo SA,

κατά

Banque Internationale à Luxembourg SA,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους M. Ilešič (εισηγητή), πρόεδρο τμήματος, E. Jarašiūnas, A. Ó Caoimh, C. Toader και C. G. Fernlund, δικαστές,

γενική εισαγγελέας: J. Kokott

γραμματέας: V. Tourrès, υπάλληλος διοίκησης,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζήτησης της 14ης Μαρτίου 2013,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

— οι C. Van Buggenhout και I. Van de Mierop, υπό την ιδιότητα των συνδίκων πτώχευσης της Grontimmo SA, επικουρούμενοι από τον C. Dumont de Chassart, avocat,

— η Banque Internationale à Luxembourg SA, εκπροσωπούμενη από τον V. Horsmans, avocat,

— η Βελγική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις M. Grégoire, M. Jacobs και L. Van den Broeck, καθώς και από τον J.-C. Halleux,

— η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την J. Kemper και τον T. Henze,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

— η Γαλλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον G. de Bergues και την B. Beaupère-Manokha,

— η Πορτογαλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον L. Inez Fernandes και την S. Duarte Afonso,

— η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον M. Wilderspin,

αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις της κατά τη συνεδρίαση της 8ης Μαΐου 2013,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση προδικαστικής απόφασης αφορά την ερμηνεία του άρθρου 24, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 1346/2000 του Συμβουλίου, της 29ης Μαΐου 2000, περί των διαδικασιών αφερεγγυότητας (ΕΕ L 160, σ. 1).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ των C. Van Buggenhout και I. Van de Mierop, ως συνδίκων πτώχευσης της Grontimmo SA (στο εξής: Grontimmo), και της Banque Internationale à Luxembourg SA (στο εξής: BIL), με αντικείμενο αγωγή κατά της τελευταίας προς επιστροφή, υπέρ της ομάδας των πιστωτών την οποία εκπροσωπούν οι σύνδικοι, ποσού που έχει ήδη καταβάλει σε πιστωτή της Grontimmo.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

3 Κατά τις αιτιολογικές σκέψεις4, 23 και 30 του κανονισμού 1346/2000:

«(4) Για την καλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, απαιτείται να μην υπάρχουν κίνητρα για τα μέρη να μεταφέρουν τα περιουσιακά τους στοιχεία ή τις νομικές διαφορές τους από ένα κράτος μέλος σε άλλο επιδιώκοντας να βελτιώσουν τη νομική του θέση (*forum shopping*).

[...]

(23) Ο παρών κανονισμός, στα θέματα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του, θα πρέπει να καθορίζει ενιαίους κανόνες για τη σύγκρουση των νομοθεσιών οι οποίοι να αντικαθιστούν, στα πλαίσια του πεδίου εφαρμογής τους, τις εθνικές διατάξεις ιδιωτικού διεθνούς δικαίου. Εκτός εάν υπάρχει αντίθετη διάταξη, θα πρέπει να εφαρμόζεται η νομοθεσία του κράτους μέλους έναρξης της διαδικασίας (*lex concursus*) [...]

[...]

(30) Σε ορισμένες περιπτώσεις, κάποια από τα ενεχόμενα πρόσωπα ενδέχεται να μην έχουν ενημερωθεί για την έναρξη της διαδικασίας και να ενεργούν καλή τη πίστει κατά τρόπο αντίθετο προς αυτόν που επιβάλλουν οι νέες περιστάσεις. Προκειμένου να προστατευτούν τα πρόσωπα αυτά, τα οποία, αγνοώντας την έναρξη διαδικασίας σε άλλο κράτος μέλος, εκπληρούν μια παροχή προς όφελος του οφειλέτη ενώ θα έπρεπε να εκτελεστεί προς όφελος του συνδίκου της διαδικασίας σε άλλο κράτος μέλος, θα πρέπει να προβλέπεται ο απελευθερωτικός χαρακτήρας αυτής της εκτέλεσης της πληρωμής.»

4 Το άρθρο 1, παράγραφος 1, του κανονισμού 1346/2000 ορίζει:

«Ο παρών κανονισμός ισχύει για όλες τις συλλογικές διαδικασίες οι οποίες προϋποθέτουν την αφερεγγυότητα του οφειλέτη, συνεπάγονται τη μερική ή ολική πτωχευτική του απαλλοτρίωση και το διορισμό συνδίκου.»

5 Κατά το άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού:

«Εάν ο παρών κανονισμός δεν ορίζει άλλως, δίκαιο εφαρμοστέο στη διαδικασία αφερεγγυότητας και στα αποτελέσματά της είναι το δίκαιο του κράτους μέλους έναρξης της διαδικασίας [...]».

6 Το άρθρο 21, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού προβλέπει:

«Το ουσιαστικό περιεχόμενο της αποφάσεως περί ενάρξεως της διαδικασίας αφερεγγυότητας και της τυχόν αποφάσεως διορισμού συνδίκου δημοσιεύονται, κατ' αίτηση του συνδίκου, σε όλα τα κράτη μέλη [...]».

7 Κατά το άρθρο 24 του κανονισμού 1346/2000:

«1. Ο προβαίνων εντός κράτους μέλους σε εκπλήρωση παροχής προς όφελος οφειλέτη υποκείμενου σε διαδικασία αφερεγγυότητας η οποία άρχισε σε άλλο κράτος μέλος, ενώ θα έπρεπε να εκτελεσθεί προς όφελος του συνδίκου της διαδικασίας αυτής, ελευθερώνεται, εάν αγνοούσε την έναρξη της διαδικασίας.

2. Μέχρις αποδείξεως του εναντίου, η άγνοια της έναρξης διαδικασίας αφερεγγυότητας τεκμαίρεται, εφόσον η εκπλήρωση της παροχής έλαβε χώρα πριν από τις κατ' άρθρο 21 διατυπώσεις δημοσιότητας. Εάν η εκπλήρωση της παροχής έλαβε χώρα μετά τις διατυπώσεις αυτές, τεκμαίρεται, μέχρις αποδείξεως του εναντίου, ότι ο εκπληρώσας τελούσε εν γνώσει της έναρξης της διαδικασίας.»

Το βελγικό δίκαιο

8 Στο βελγικό δίκαιο, η πτώχευση διέπεται από τον νόμο περί πτωχεύσεων της 8ης Αυγούστου 1997.

9 Το άρθρο 14 του εν λόγω νόμου ορίζει ότι οι αποφάσεις που κηρύσσουν πτώχευση είναι άμεσα εκτελεστές από την έκδοσή τους, καθώς η κηρύττουσα την πτώχευση απόφαση ισχύει από ώρα 00:00 της ημέρας της έκδοσής της και επάγεται πλήρως τα αποτελέσματά της από της ημερομηνίας αυτής.

10 Το άρθρο 16 του νόμου περί πτωχεύσεων διευκρινίζει ότι «ο πτωχεύσας, από την έκδοση της απόφασης που τον κηρύσσει σε πτώχευση, στερείται αυτοδικαίως του δικαιώματος διαχείρισης όλων των περιουσιακών του στοιχείων, ακόμη και εκείνων που περιέρχονται στον ίδιο ενόσω τελεί σε πτώχευση».

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

11 Η Grontimmo είναι εταιρία οικοδομικών κατασκευών με έδρα στην Αμβέρσα (Βέλγιο). Στις 11 Μαΐου 2006 κατατέθηκε ενώπιον του tribunal de commerce de Bruxelles [δικαστηρίου εμπορικών διαφορών Βρυξελλών] αίτηση για κήρυξη της Grontimmo σε πτώχευση.

12 Στις 22 και 24 Μαΐου 2006 δύο εταιρίες εξέδωσαν επιταγές συνολικού ποσού 1 400 000 ευρώ υπέρ της Grontimmo προς εξόφληση υφιστάμενων οφειλών τους προς αυτήν.

13 Στις 29 Μαΐου 2006 η ετήσια γενική συνέλευση της Grontimmo έκανε δεκτή την παραίτηση των διαχειριστών και διόρισε, με ισχύ από την ημερομηνία αυτή, νέους διαχειριστές, όλους κατοίκους Νότιας Αφρικής. Την ίδια ημέρα η Grontimmo απέκτησε, έναντι τιμήματος 1 400 000 ευρώ, δικαίωμα προαίρεσης αγοράς μετοχών από την Kostner Development Inc. (στο εξής: Kostner), εταιρία συσταθείσα στις 29 Μαρτίου 2006 με έδρα στον Παναμά.

14 Στις 31 Μαΐου 2006 και στις 22 Ιουνίου 2006 η Grontimmo άνοιξε δύο λογαριασμούς στην Dexia Banque Internationale à Luxembourg, νυν BIL. Οι δύο επιταγές συνολικής αξίας 1 400 000 ευρώ κατατέθηκαν αρχικά στον πρώτο λογαριασμό και εν συνεχεία το ποσό μεταφέρθηκε στον δεύτερο λογαριασμό.

15 Στις 2 Ιουνίου 2006 οι νέοι διαχειριστές της Grontimmo έδωσαν γραπτή εντολή στην Dexia Banque Internationale à Luxembourg να εκδώσει τραπεζική επιταγή ύψους 1 400 000 ευρώ υπέρ της Kostner.

16 Η Grontimmo κηρύχθηκε σε πτώχευση στις 4 Ιουλίου 2006 με απόφαση του tribunal de commerce de Bruxelles, σύμφωνα με την οποία η εν λόγω εταιρία στερήθηκε του δικαιώματος διαχείρισης του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων της, τούτο δε αυτοδικαίως από την πρώτη ώρα της ημέρας κατά την οποία κηρύχθηκε η πτώχευση. Η απόφαση δημοσιεύθηκε στο *Moniteur belge* [Βελγική Εφημερίδα της Κυβερνήσεως] στις 14 Ιουλίου 2006, αλλά δεν δημοσιεύθηκε στη *Journal officiel du Grand-Duché de Luxembourg* [Επίσημη Εφημερίδα του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου].

17 Σε εκτέλεση της εντολής της 2ας Ιουνίου 2006, η Dexia Banque Internationale à Luxembourg εξέδωσε και εξαργύρωσε στις 5 Ιουλίου 2006 τραπεζική επιταγή ύψους 1 400 000 ευρώ υπέρ της Kostner, για την εξόφληση του τιμήματος της εκχώρησης του δικαιώματος προαίρεσης αγοράς.

18 Στις 21 Σεπτεμβρίου 2006 οι σύνδικοι πτώχευσης της Grontimmo κάλεσαν την Dexia Banque Internationale à Luxembourg να επιστρέψει αμελλητί το εν λόγω ποσό, υποστηρίζοντας ότι η πληρωμή πραγματοποιήθηκε κατά παράβαση της απαγόρευσης διάθεσης των περιουσιακών στοιχείων της πτωχεύσασας εταιρίας και, ως εκ τούτου, δεν ήταν αντιτάξιμη στην ομάδα των πιστωτών, καθόσον είχε πραγματοποιηθεί σε χρόνο μεταγενέστερο της κήρυξης της πτώχευσης. Η Dexia Banque Internationale à Luxembourg αρνήθηκε την επιστροφή του ποσού, επικαλούμενη άγνοια περί της διαδικασίας αφερεγγυότητας και εφαρμογή του άρθρου 24 του κανονισμού 1346/2000.

19 Μετά την αποτυχία όλων των προσπαθειών φιλικού διακανονισμού, οι σύνδικοι πτώχευσης της Grontimmo άσκησαν αγωγή ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου στις 2 Αυγούστου 2010.

20 Το αιτούν δικαστήριο διερωτάται αν η BIL μπορεί να επικαλεσθεί βασίμως το άρθρο 24 του κανονισμού 1346/2000, δεδομένου ιδίως ότι, εν προκειμένω, οι σύνδικοι πτώχευσης δεν δημοσίευσαν στο Λουξεμβούργο περίληψη της απόφασης περί έναρξης της διαδικασίας αφερεγγυότητας της Grontimmo και ότι δεν μπορεί να απαιτείται ευλόγως από τραπεζικό ίδρυμα ενός κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης να επαληθεύει σε καθημερινή βάση αν έχει κινηθεί διαδικασία αφερεγγυότητας κατά πελατών του με έδρα σε άλλα κράτη μέλη.

21 Υπό τις συνθήκες αυτές, το tribunal de commerce de Bruxelles ανέστειλε την ενώπιόν του διαδικασία και υπέβαλε στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Ποια ερμηνεία πρέπει να δοθεί στη φράση “παροχή προς όφελος οφειλέτη” που απαντά στο άρθρο 24 του κανονισμού 1346/2000, της 29ης Μαΐου 2000;

Πρέπει να θεωρηθεί ότι η φράση αυτή καλύπτει και πληρωμή προς πιστωτή του πτωχεύσαντος οφειλέτη κατόπιν αιτήσεως του τελευταίου, οσάκις ο εξοφλήσας τη σχετική χρηματική οφειλή για λογαριασμό και προς όφελος του πτωχεύσαντος οφειλέτη ενήργησε εν αγνοία της υπάρξεως διαδικασίας αφερεγγυότητας η οποία κινήθηκε κατά του οφειλέτη σε άλλο κράτος μέλος;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

22 Το αιτούν δικαστήριο διερωτάται κατ' ουσίαν αν το άρθρο 24, παράγραφος 1, του κανονισμού 1346/2000 πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του πληρωμή πραγματοποιούμενη κατ' εντολή οφειλέτη υποκείμενου σε διαδικασία αφερεγγυότητας προς πιστωτή αυτού.

23 Προκαταρκτικώς επισημαίνεται ότι, μολονότι ο κανονισμός 1346/2000 περιέχει, μεταξύ άλλων, κανόνες ιδιωτικού διεθνούς δικαίου για τον προσδιορισμό της διεθνούς δικαιοδοσίας και του εφαρμοστέου δικαίου (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση της 5ης Ιουλίου 2012, C-527/10, ERSTE Bank Hungary, σκέψη 38 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία), εντούτοις το άρθρο 24 του κανονισμού αυτού δεν καταλέγεται μεταξύ των εν λόγω κανόνων, αλλά αποτελεί διάταξη ουσιαστικού δικαίου που εφαρμόζεται σε κάθε κράτος μέλος, ανεξαρτήτως του lex concursus. Το υποβληθέν ερώτημα αφορά μόνον το ζήτημα αν πληρωμή όπως η πραγματοποιηθείσα από την Dexia Banque Internationale à Luxembourg υπέρ της Kostner κατ' εντολή της Grontimmo εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1 του άρθρου 24 του κανονισμού, κατά την οποία ο προβαίνων εντός κράτους μέλους σε εκπλήρωση παροχής προς όφελος οφειλέτη υποκείμενου σε διαδικασία αφερεγγυότητας η οποία άρχισε σε άλλο κράτος μέλος, ενώ θα έπρεπε να εκτελεσθεί προς όφελος του συνδίκου της διαδικασίας αυτής, ελευθερώνεται, εάν αγνοούσε την έναρξη της διαδικασίας.

24 Όπως επισήμαναν όλοι οι ενδιαφερόμενοι που υπέβαλαν γραπτές παρατηρήσεις, προκειμένου να δοθεί απάντηση στο ερώτημα αυτό, επιβάλλεται να εξετασθεί αν η έννοια της εκπλήρωσης παροχής «προς όφελος του» οφειλέτη που υπόκειται σε διαδικασία αφερεγγυότητας περικλείει μόνον τις πληρωμές ή άλλες παροχές προς τον πτωχεύσαντα οφειλέτη ή αν περικλείει επίσης τις πληρωμές ή άλλες παροχές προς πιστωτή αυτού.

25 Οι C. Van Buggenhout και I. Van de Mierop, η Γαλλική Κυβέρνηση και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υποστηρίζουν ότι η εν λόγω έννοια δεν περιλαμβάνει την πληρωμή σε πιστωτή του πτωχεύσαντος οφειλέτη. Αντιθέτως, η BIL καθώς και η Βελγική, η Γερμανική και η Πορτογαλική Κυβέρνηση διατείνονται ότι η περίπτωση αυτή εμπίπτει στην εν λόγω έννοια.

26 Κατά πάγια νομολογία, για την ερμηνεία διάταξης του δικαίου της Ένωσης πρέπει να λαμβάνεται υπόψη όχι μόνον το γράμμα της, αλλά και το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται και οι σκοποί που επιδιώκονται με τη ρύθμιση της οποίας αποτελεί μέρος (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 4ης Μαΐου 2010, C-533/08, TNT Express Nederland, Συλλογή 2010, σ. I-4107, σκέψη 44 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

27 Εξάλλου, η ανάγκη ομοιόμορφης ερμηνείας των κανονισμών της Ένωσης δεν επιτρέπει, σε περίπτωση αμφιβολίας, να λαμβάνεται μεμονωμένα υπόψη το γράμμα μιας διάταξης, αλλά αντιθέτως επιβάλλει την ερμηνεία και την εφαρμογή του γράμματος υπό το πρίσμα της απόδοσής του στις άλλες επίσημες γλώσσες (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση της 10ης Σεπτεμβρίου 2009, C-199/08, Eschig, Συλλογή 2009, σ. I-8295, σκέψη 54 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

28 Όσον αφορά, αφενός, το γράμμα του άρθρου 24, παράγραφος 1, του κανονισμού 1346/2000, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, κατά τη συνήθη έννοια των όρων «προς όφελος του», η εκπλήρωση παροχής προς όφελος προσώπου υποκείμενου σε διαδικασία αφερεγγυότητας δεν καλύπτει, a priori, την περίπτωση κατά την οποία η παροχή εκπληρούται κατ' εντολή του προσώπου αυτού προς όφελος πιστωτή του. Πράγματι, κατά την τρέχουσα χρήση τους, οι εν λόγω όροι σημαίνουν μόνον ότι η παροχή εκπληρούται προς όφελος του προσώπου αυτού, όπως προκύπτει άλλωστε από την απόδοση της διάταξης αυτής, μεταξύ άλλων, στην ισπανική («a favor de»), στην αγγλική («for the benefit of»), στην ιταλική («a favore del»), στην ολλανδική («ten voordelen van») και στην πορτογαλική γλώσσα («a favor de»).

29 Εξάλλου, κατά την τριακοστή αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1346/2000, ιδίως στην απόδοσή της στη γερμανική («Zum Schutz solcher Personen, die [...] eine Zahlung an den Schuldner leisten»), αγγλική («In order to protect such persons who make a payment to the debtor») και σουηδική γλώσσα («För att skydda sådana personer som infriar en skuld hos gäldenären»), η περίπτωση την οποία αφορά ειδικώς το άρθρο 24, παράγραφος 1, του κανονισμού είναι εκείνη της «πληρωμής» προς τον πτωχεύσαντα οφειλέτη.

30 Περαιτέρω, το εν λόγω άρθρο 24, παράγραφος 1, ορίζει ότι η εκπλήρωση παροχής προς όφελος του οφειλέτη θα έπρεπε να έχει εκτελεσθεί προς όφελος του συνδίκου της διαδικασίας αφερεγγυότητας. Από τη διευκρίνιση αυτή προκύπτει πέραν πάσης αμφιβολίας ότι το εν λόγω άρθρο αφορά τις απαιτήσεις του πτωχεύσαντος οφειλέτη που μετατράπηκαν σε απαιτήσεις της ομάδας των πιστωτών μετά την έναρξη της διαδικασίας αφερεγγυότητας.

31 Από τα ανωτέρω στοιχεία μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι, σύμφωνα με το γράμμα της επίμαχης διάταξης, τα πρόσωπα στων οποίων την προστασία αυτή αποσκοπεί είναι οι οφειλέτες του πτωχεύσαντος οφειλέτη που, ευθέως ή μέσω πράξης διαμεσολάβησης, εκπληρούν καλή τη πίστει παροχή προς όφελός του.

32 Δεν ασκεί συναφώς επιρροή το γεγονός ότι, στην υπόθεση της κύριας δίκης, πρόκειται για τραπεζικό ίδρυμα που εκτέλεσε την επίμαχη πληρωμή κατ' εντολή και για λογαριασμό του πτωχεύσαντος οφειλέτη. Πράγματι, μολονότι το τραπεζικό ίδρυμα εκπλήρωσε παροχή απορρέουσα από συμβατική σχέση του με τον πτωχεύσαντα οφειλέτη, εντούτοις δεν την εκπλήρωσε «προς όφελός του» κατά την έννοια του άρθρου 24, παράγραφος 1, του κανονισμού 1346/2000, δεδομένου ότι ο εν λόγω οφειλέτης δεν ήταν ο αποδέκτης της πληρωμής.

33 Όσον αφορά, αφετέρου, τον σκοπό του άρθρου 24, παράγραφος 1, του κανονισμού 1346/2000 καθώς και της ρύθμισης της οποίας αυτός αποτελεί μέρος, συνάγεται από την τριακοστή αιτιολογική σκέψη του κανονισμού ότι, βάσει της εν λόγω διάταξης, είναι δυνατόν να εκφεύγουν του ελέγχου του συνδίκου ορισμένες καταστάσεις οι οποίες είναι αντίθετες προς τις νέες περιστάσεις που διαμορφώνονται μετά την έναρξη της διαδικασίας αφερεγγυότητας.

34 Ειδικότερα, βάσει του άρθρου 24, παράγραφος 1, του κανονισμού, γίνεται αποδεκτό ότι η αναγνώριση της απόφασης περί έναρξης της διαδικασίας αφερεγγυότητας ενδέχεται να μην επέλθει αμέσως, καθόσον η διάταξη αυτή επιτρέπει τη μείωση της πτωχευτικής περιουσίας κατά το μέρος που αφορά απαιτήσεις του πτωχεύσαντος οφειλέτη εκπληρωθείσες προς αυτόν από καλόπιστους οφειλέτες του.

35 Η διάταξη όμως αυτή δεν πρέπει να ερμηνεύεται υπό την έννοια ότι καθίσταται επίσης δυνατό να μειώνεται η πτωχευτική περιουσία κατά το μέρος που αφορά περιουσιακά στοιχεία τα οποία ο οφειλέτης οφείλει στους πιστωτές του. Πράγματι, εάν η ερμηνεία αυτή γινόταν δεκτή, ο πτωχεύσας οφειλέτης, εκπληρώνοντας παροχές προς πιστωτή του μέσω τρίτων που αγνοούν την έναρξη της διαδικασίας αφερεγγυότητας, θα μπορούσε να μεταφέρει στον εν λόγω πιστωτή στοιχεία ενεργητικού της πτωχευτικής περιουσίας και να καταστρατηγήσει με τον τρόπο αυτό έναν από τους βασικούς σκοπούς του κανονισμού 1346/2000, ο οποίος μνημονεύεται στην αιτιολογική σκέψη του 4 και συνίσταται στην απάλειψη των κινήτρων για τα μέρη να μεταφέρουν τα περιουσιακά τους στοιχεία από ένα κράτος μέλος σε άλλο επιδιώκοντας να βελτιώσουν τη νομική τους θέση.

36 Από το σύνολο των ανωτέρω σκέψεων περί του γράμματος και του σκοπού του άρθρου 24, παράγραφος 1, του κανονισμού 1346/2000, ιδωμένων υπό το πρίσμα του πλαισίου στο οποίο εντάσσεται η διάταξη αυτή και των σκοπών που επιδιώκει η ρύθμιση της οποίας αποτελεί μέρος, προκύπτει ότι περίπτωση όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, κατά την οποία ο πτωχεύσας οφειλέτης εκπλήρωσε μέσω πράξης διαμεσολάβησης παροχή έναντι πιστωτή του, δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω διάταξης.

37 Εντούτοις, αυτό καθαυτό το γεγονός ότι το άρθρο 24, παράγραφος 1, του κανονισμού 1346/2000 δεν τυγχάνει εφαρμογής σε περίπτωση όπως αυτή της κύριας δίκης δεν συνεπάγεται υποχρέωση του οικείου τραπεζικού ιδρύματος να επιστρέψει το επίμαχο ποσό στην ομάδα των πιστωτών. Το ζήτημα της ενδεχόμενης ευθύνης του τραπεζικού ιδρύματος διέπεται από το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο.

38 Κατόπιν των ανωτέρω, στο προδικαστικό ερώτημα προσήκει η απάντηση ότι το άρθρο 24, παράγραφος 1, του κανονισμού 1346/2000 πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του πληρωμή πραγματοποιούμενη κατ' εντολή οφειλέτη υποκείμενου σε διαδικασία αφερεγγυότητας προς πιστωτή αυτού.

Επί των δικαστικών εξόδων

39 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τρίτο τμήμα) αποφαίνεται:

Το άρθρο 24, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 1346/2000 του Συμβουλίου, της 29ης Μαΐου 2000, περί των διαδικασιών αφερεγγυότητας, πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του πληρωμή πραγματοποιούμενη κατ' εντολή οφειλέτη υποκείμενου σε διαδικασία αφερεγγυότητας προς πιστωτή αυτού.

(υπογραφές)